

Commander's intent operationeel

- Do the most for the most:** De hulpverlening streeft naar het behalen van een zo hoog mogelijk overlevingspercentage voor de getroffen slachtoffers. De zorgverlening voor de groep staat centraal en prevaleert boven de individuele zorg.
- Scoop and Run:** Zoveel mogelijk slachtoffers worden door de hulpverlening meegenomen en getrieerd buiten het plaats incident en zo snel mogelijk vervoerd naar het ziekenhuis.
- Acceptable Risk & damage control:** Tijdens de gevegsbestrijding van een incident met extreem geweld is het niet mogelijk om een gegarandeerde veilige werkomgeving te realiseren voor de hulpverleners. Er wordt gestreefd naar een acceptabel risico. Voor, tijdens en na de inzet zijn hulpverleners in beeld en wordt ook ingezet op psychosociale hulpverlening.
- Never walk Alone:** Bij extreem geweld en/of terrorisme is burenhulp, landelijke inzet en bijstand een noodzaak.
- Standard Operational Procedures:** Het optreden van de hulpverlening bij extreem geweld blijft met inachtneming van bovenstaande 4 uitgangspunten zo dicht mogelijk bij het reguliere optreden.

Doelstelling

- Het redden van mensenlevens en voorkomen van gezondheidsschade.
- Het voorkomen van (directe) vervolgincenten en/of slachtoffers.
- Het opsporen en vervolgen van de daders.
- Het voorkomen of beperken van maatschappelijke onrust.
- Het bijdragen aan een zo snel mogelijke terugkeer naar een genormaliseerde situatie en maatschappelijke veerkracht.

Uitgangspunten

- Terrorisme is zelden meteen duidelijk. Optreden van hulpdiensten conform extreem geweld, tenzij politie of meldkamer dat anders aan geeft. Zie ook werkwijze eerste eenheden.
- Duiding van 'behandeling als' terrorisme door politie of NCTV. Informatie over veiligheid hulpverlening wordt altijd gedeeld.
- Er wordt gewerkt met een geaccepteerd risico. Veiligheid voor hulpverlening staat voorop en er wordt gewerkt via de hot, warm, coldzone.

Scenario's

1. Dreiging

1A. Algemene dreiging
1B. Concrete dreiging
2. Daadwerkelijk incident
extreem geweld of
terrorisme
- Denk aan duidelijk benoemen en afstemmen scenario (1 of 2).
Stem keuze scenario altijd af tussen meldkamer, MKO, CoPI en ROT.
Afspraken first responders in bijlage IBP (zonekaarten).
Nadere uitwerking in deel III IBP (tactisch-strategische kaart).

Welke teams kom je tegen op straat?

Dienst Speciale Interventie (DSI)

Is de eenheid met het grootste geweldsmandaat. De DSI bestaat uit verschillende afdelingen:

- Rapid Respons Teams (RRT)
- Quick Reaction Force (QRF)
- Quick Reaction Air (QRA)
- Quick Identification Team (QIT, met TEV, forensische en digitale experts)

De inzet van DSI is gericht op de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde en met name het voorkomen c.q. beëindigen van acute situaties van extreem geweld.

Aandachtspunten voor hulpverlening:

- De DSI zal het gebied binnentreden en gaan handelen. Daar waar DSI inzet nodig is, is vrijwel altijd sprake van een onveilige situatie voor hulpverlening (zie zonering). Belangrijk dat hulpdiensten tijdens het levensreddend handelen 360 graden alert zijn. Als er nog geen DSI is doen de hulpdiensten conform 'zonering' hun werk.
- Operationele afstemming: de taakcommandant DSI en de OvD-P. Ondanks dat het contact richting het CoPI via de politie loopt, kan het voorkomen dat de DSI aansluit in het CoPI (succespunt tijdens de tramaanslag).

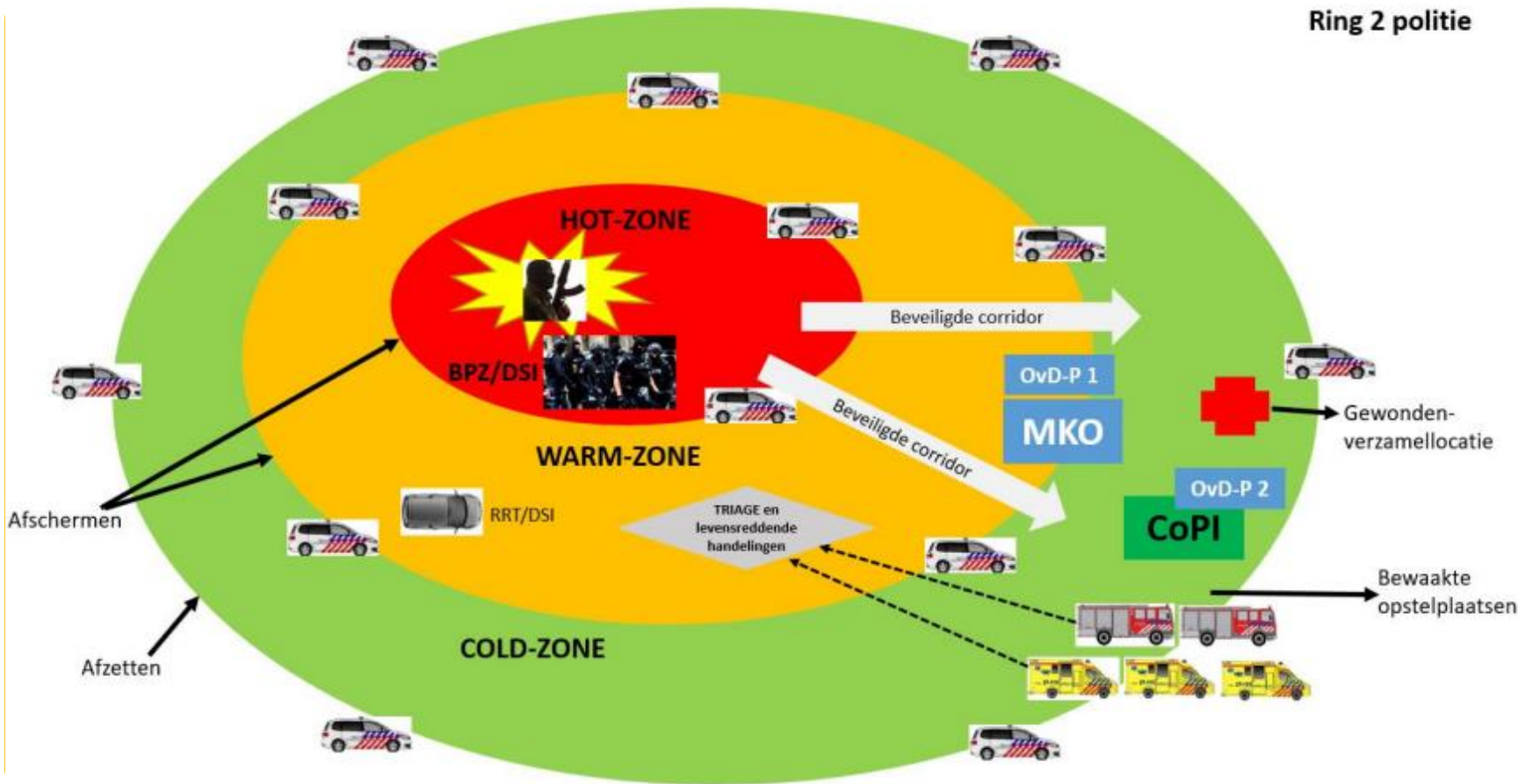
Quick Respons Team (QRT) Brandweer

De primaire taakstelling van het QRT blijft het leveren van basis brandweerzorg (reguliere werk: brandbestrijding, IBGS, technische hulpverlening en levensreddend handelen) maar dan in een context van (dreigend) extreem geweld. Het QRT-B komt nooit in de hotzone, tenzij CBRN: De taakstellingen kunnen als volgt benoemd worden:

- Levensreddend handelen: Overdragen slachtoffers uit de warm zone aan ambulance.
- Blussen van brand en/of het bestrijden van emissie van gevaarlijke stof.
- Metten op concentraties gevaarlijke stoffen en veiligheidsadvisering.
- Bevrijden (zo mogelijk in samenwerking met de ambulancedienst) van slachtoffers.
- Stand-by voor hulpverlening aan partners als 'verzekering' voor escalatiescenario's (vb. instap DSI)
- Springkussen en/of assistentie ambulance
- Inzet bij openbare orde verstoringen en riot control (denk aan Coolsingelrellen).

Werkwijze eerste eenheden (first responders)

Hot-zone – Onveilig gebied waarbinnen zich daders bevinden, (restanten van) explosieven aanwezig zijn of gevaarlijke stoffen vrijkomen. In deze zone treedt uitsluitend de politie en/of de brandweer (CBRN) op. Geredde personen worden in de warm-zone overgenomen door de hulpdiensten. Inzet gericht op uitschakelen gevaar.

Cold-zone – Veilig gebied waarbinnen de hulpdiensten veilig kunnen werken, conform de standaard bij grootschaligheid. In deze zone worden de voertuigen opgesteld en de gewonden verzameld. Tevens opstelplaats CoPI.

ER WORDT GEWERKT MET EEN 'GEACCEPTEERD RISICO'. NIET OPTREDEN IS GEEN OPTIE!
DENK AAN HET MOTORKAPOVERLEG (MKO)!
Let op! Een incident kan ook dynamisch zijn waardoor zonering of nauwelijks mogelijk is (vb. vluchtende daders)!

Warm-zone – Beperkt, veilig gebied, tussen de hot -en cold-zone, toegankelijk voor de hulpdiensten (politie/brandweer/ambulance). In deze zone vindt zo nodig tactische hulpverlening (uitsluitend snelle levensreddende handelingen) plaats. Slachtoffers worden zo snel als mogelijk verplaatst naar de cold-zone.

HANDELINGSPERSPECTIEVEN:

- Politie bepaalt in eerste instantie zonering (hot, warm, cold).
- Het **motorkapoverleg (MKO)**: de eerste eenheden van de politie, brandweer en ambulance bepalen in overleg met de meldkamer een plek voor het MKO. Het MKO bepaalt zonegrenzen, corridors, opstellocaties en overnameplaatsen.
- Naast het CoPI blijft het MKO operationeel. CoPI richt zich op incidentcoördinatie, het MKO op incidentbestrijding.
- Zie ook uitgewerkte zonekaarten extreem geweld (bijlage IBP).

Naslagwerk en relevante documenten (klik op de hyperlink)

Regionaal:	Landelijk:
Incidentbestrijdingsplan Extreem Geweld en Terrorisme Midden-Nederland	Landelijk Crisisplan extreem geweld en terrorisme (2023, NCTV)
Deel I: algemene beschrijving incidenttype	Bestuurlijke netwerkkaart terrorisme – kaart 10 (NIPV)
Deel II: tactisch-strategische informatiekaart	Mindmap burgemeesters en terrorismebestrijding (IFV, NGB)
Handelingsperspectieven en mogelijke maatregelen eigen personeel	Koepelnotitie communicatie (NCTV)
Multidisciplinaire afspraken eerste eenheden (zonekaarten)	Spreekteksten voor burgemeesters na een aanslag (NCTV)
Informatiekaart Caco	Procedure manhunt (op te vragen via politie)

Bij extreem geweld zijn er geprioriteerde gespreksgroepen ingericht m.n. voor de essentiële communicatie in de zones. Het gebruik van de groepen wordt afgestemd met- en besloten door de OvD-OC en kenbaar gemaakt aan de meldkamers. Overbelasting is een aandachtspunt. Vanuit de meldkamer(s) worden deze bijstandsgroepen aangewezen. Onderstaande groepen betreffen de groepen van Utrecht.

Brandweer: GBO-860 **RAVU:** AUT BYST 02 **Politie:** EBG-481 en EBG-482
OvD-OC: EBG-01 en EBG-02

Een product van...

INFORMATIEKAART OPERATIONEEL EXTREEM GEWELD EN TERRORISME

versie 2.0 | december 2023

Multidisciplinair

Melding en alarmering

- Zorg vanuit de meldkamer/Caco voor actieve informatie-uitwisseling naar eerste eenheden en OvD's (eigen veiligheid).
- Vermijdt woorden gelieerd aan terrorisme.

Op- en afschalen

- Duiding en vermoeden van terrorisme (en/of extreem geweld) operationeel door politie (OvD-OC).
- Bij dergelijke incidenten ligt snelle bestuurlijke opschaling voor de hand (GRIP 3 of 4). Driehoek is in de lead.

Leiding en Coördinatie

- Draag zorg voor afstemming in de gouden lijn en een hotline tussen de Caco, LC en de (R)OL (o.a. over taakverdeling). Zorg eventueel voor een toegevoegd (R)OL in het BT en/of de SGB0. Stem keuze scenario gezamenlijk af!

Informatiemanagement

- Informatie wordt gedeeld, tenzij vertrouwelijkheid dit belemmert. Informatie bij/over een (dreiging van een) incident waarover de politie en/of het OM beschikt, delen zij met de hulpdiensten indien en voor zover dat voor de veiligheid van medewerkers en hulpdiensten noodzakelijk is.
- Maak activiteit in LCMS besloten. LCMS: beperk je tot hoofdlijnen, voorkom naar personen te herleiden informatie (maak een afweging over het delen van het GMS-kladblok in LCMS).
- Omgeving: inventariseer lopende evenementen, demonstraties en/of plekken met veel publiek (vb. Stationsgebied Utrecht).
- Maak gebruik van de informatiemanagers uit het VIC (Caco, CIM). IM-ers kunnen ook ingezet worden in het SGB0 met als doel de informatie-uitwisseling

Aandachtspunten bij scenario DREIGING

We kennen binnen dit incidenttype een tweetal scenario's (een dreiging en/of een daadwerkelijk incident/crisis). Bij een dreiging van extreem geweld of terrorisme zijn de volgende operationele aandachtspunten van belang:

- Een dreigingssituatie is primair een aangelegenheid voor de driehoek. De politie is uitvoeringsorganisatie en de veiligheidsregio kan op verzoek van het bevoegd gezag aansluiten voor een informatiepositie (zie ook tactisch-strategische informatiekaart).
- Overweeg de inzet van een operationeel kernteam of ROT (zonder opschaling in GRIP) voor bijvoorbeeld uitwerking van scenario's, vooruitdenken en het nemen van maatregelen voor eigen personeel.
- Betrek inhoudsdeskundigen op dit thema en zorg dat de relevante planvorming voorhanden is (het IBP en bijvoorbeeld de evaluatie van de tramaanslag). De lijst met inhoudsdeskundigen is te vinden op crisisutrecht.nl.

Aandachtspunten voor de Caco:

- Stem bij dreiging ALTIJD af met de OvD-OC en ga in op de aard van de dreiging, de locatie(s), maatregelen politie en verdere opschaling. Stem ook scenario's met elkaar af. Caco kan de OvD-OC ontlasten.
- Duiding van 'behandeling als' terrorisme of extreem geweld ALTIJD door de OvD-OC.
- Informeer relevante piketfunctionarissen (vb. de (R)OL en LC) vertrouwelijk over de dreiging. Laat hen nadenken over de mogelijke effecten mono- en multidisciplinair en verwijs naar de planvorming.
- Aandacht voor processen en verantwoordelijkheden van de verschillende kolommen (vb. GHOR richting zorgketen). Vul niet voor hen in en laat ze zelf maatregelen nemen.
- Overweeg het opstellen van een startbeeld in LCMS.

OvD Operationeel Centrum (OvD-OC) Politie

- Is de verbinding tussen de Caco en de politie. OvD-OC duidt vermoeden van terrorisme en extreem geweld en stemt af. De politie hanteert vaak de term CTER (Contraterrorisme, Extremisme en Radicalisering).

Aandachtspunten CoPI

Dreiging: bij een dreiging kunnen leden van het CoPI scenario-denken, planvorming checken, een inzetplan maken, etc.

Bij een daadwerkelijk incident/crisis:

- Overweeg snelle inzet van een 2e OvD-G, OvD-B en OvD-Bz. Een 2e OvD-P sluit bij dit soort incidenten sowieso aan (1 voor afstemming in het MKO en 1 voor afstemming in het CoPI en ondersteuning Leider CoPI).
- Stem veilige aanrijroute en opstelplaats voor o.a. MCU af met de politie (OvD-OC). Politie beveiligd en schermt locatie af.
- Overweeg CoPI naar uitgangstelling te laten komen en vanuit daar begidsen naar een zo veilig mogelijke opstellocatie (afstemming met LC en Caco).
- Het MKO richt zich op incident**bestrijding**, het CoPI op incident**coördinatie**.
- Denk aan nazorg voor eigen personeel (ook voor meldkamerpersoneel).
- Thema's CoPI:
 - Veiligheid (zonering)
 - Slachtoffers
 - Informatiedeling en overdracht ROT
 - Opvang en verzorging
 - Crisiscommunicatie (ter plaatse)
 - Contact met crisispartners (ter plaatse).

Crisiscommunicatie en gespreksgroepen

- Voor verantwoordelijkheden en uitgangspunten crisiscommunicatie zie deel III IBP (informatiekaart tactisch/strategisch). De driehoek bepaald in beginsel de communicatiestrategie.
- Stem woordvoering ter plaatse altijd af met politie en gemeente.
- Voor de inzet van **NL-Alert** gelden de reguliere afspraken. In geval van crisiscommunicatie bij extreem geweld is een aparte richtlijn uitgebracht: 1) consulteren van OvD-OC + politiewoordvoerder van inhoud van bericht. 2) aanpassen van werkwijze dat CAC inhoud van bericht mag bepalen, onder de bevoegdheid van de ROL. Zie ook het NL-Alert berichtenboek.
- Denk na of er geen mensen meer in onveilig gebied zitten i.r.t. NL-Alert.
- Maak gebruik van de communicatiekaders, te vinden op crisisutrecht.nl.

Brandweer

Bron- en emissiebestrijding: Meld ongebruikelijke zaken in het veld aan de OvD-B, zodat dit gedeeld kan worden met de meldkamer en het CoPI.

Redding:

- Redden gaat voor opsporen, behalve bij nieuw acuut gevaar met groter verlies van levens.
- Gebruik medische traumakits op tankautospuiter voor levensreddende handelingen. Ondersteun ambulance.
- Wees 360-graden alert. Stem opstelplaats hulpdiensten af via motorkapoverleg (MKO)

Inschatten effectgebied: geen aanvullende bijzonderheden t.o.v. regulier.

Ontsmetting: bij CBRNe-scenario AGS en defensie inschakelen.

Ontruiming: let op eigen veiligheid.

Politie

Bewaken en beveiligen

- Hot, warm, coldzone (statisch of dynamisch) wordt bepaald door de politie in overleg met de diensten in het motorkapoverleg (MKO). Koppel dit terug aan de meldkamer.
- Zorg dragen voor bewaken en beveiligen van alle opstel- en verzamelplaatsen, alsmede gewondenverzamelplaatsen, verzorglocaties en opvanglocaties. Geldt ook voor bewaken en beveiligen locatie hulpverlening en CoPI. Stem dit af met de OvD-OC en Caco.
- Probeer, indien mogelijk, de namen van al het personeel (ook ambulance, brandweer, crisisbeheersing) op te schrijven in het kader van nazorg en onderzoek.

Interventie: inschakelen specialistische teams (zie andere kant van deze kaart). Mogelijk procedure manhunt van kracht. Vraag om informatie bij de OvD-OC of SGB0.

Opsporing: denk aan protocol verdachte objecten. TEV bepaalt eventuele inzet en strategie.

Mobiliteit: geen aanvullende bijzonderheden t.o.v. regulier proces. HMOB in SGB0.

Handhaven netwerken: activeer netwerken in de stad of in de wijk.

GHOR

Acute gezondheidszorg

- Triage en behandeling: houd rekening met ernstige oorlogsverwondingen en de aanwezigheid van (gewapende) daders onder slachtoffers.
- Tactische inzet ambulance: wees 360 graden alert en gebruik PBM en hulpmiddelen (vb. tourniquet).
- Keuze gewondenverzamelplaats en verzorglocaties in overleg met de politie (i.v.m. eigen veiligheid). Stem af op meldkamerniveau.
- Denk aan GGB en het openen van het calamiteitenhospitaal bij veel slachtoffers.

Publieke gezondheidszorg

- Psychosociale hulpverlening (PSH) gaat een rol spelen. Alarmeren PSH-organisatie via MKA. Regel samen met Bevolkingszorg PSH voor burgers die spontaan hulp hebben geboden aan slachtoffers die mogelijk niet in beeld zijn.
- MMK: bij CBRNe-scenario GAGS en defensie inschakelen.
- GOR: start eventueel gezondheidsonderzoek op. Denk aan tramaanslag.

Acute bevolkingszorg

- De OvD-Bz begeeft zich nabij het CoPI in de cold-zone. Komt nooit in warm- of hot-zone.
- Veilig werken: houd rekening met eigen collega's buiten, gemeentelijke gebouwen, etc. Stem inzet af met politie. Check of locatie van GBT nog een veilige opkomstlocatie is.
- Opvanglocaties: stem keuze opvanglocaties af in het CoPI (of direct met politie) in verband met veiligheid. Koppel terug aan Caco of IM voor het verwerken in LCMS.
- Aandacht voor spontane hulp aan slachtoffers door burgers/omstanders.
- Verwanteninformatie: start SIS op i.o.m. de GHOR.

Preparatie Nafase

- Regel samen met GHOR PSH voor burgers die spontaan hulp hebben geboden.
- Ben je bewust van het feit dat het incident impact kan hebben op de burgers in de gemeenten (en/of in meerdere gemeenten). Impact op nazorgorganisatie en eigen gemeentelijke organisatie. Houd rekening met stille tochten.
- Stel een nafaseplan op (denk aan tramaanslag Utrecht, gebruik de lessons learned)

Nazorg

Regel vroegtijdig nazorg i.v.m. meldkamer, hulpverleners en crisisfunctionarissen die schokkende dingen hebben gezien/gehoord. Maak gebruik van lessen tramaanslag en team opvang & nazorg.